

Sambo

[Sambolag \(2003:376\)](#)

[Familjerätt](#) - [Äktenskap](#) - [Sambo](#) - [Föräldrar och barn](#) - [Ordlista familjerätt](#) - [Svar till frågor](#)

Introduktion

Reglerna för en samborelation skiljer sig väldigt mycket från vad som gäller vid ett äktenskap. Särskilt regler för ingående och upplösning av samborelation. Vid separation ska dock bodelning ske (om någon part begär det), men vad som kan komma att ingå är betydligt färre saker.

I slutet av detta avsnitt finns det [frågor](#) (med länk till svar).

Samboförhållande

När lever man i ett samboförhållande?

Det finns inga formella krav som paret måste uppfylla för att anses leva i samboförhållande. I stället står det i lagen att

"två personer som stadigvarande bor tillsammans i ett parförhållande och har gemensamt hushåll."
(**SamboL 1 §**)

Lagen gäller alltså att när två personer bor tillsammans i ett gemensamt hem i en parrelation så lever man i ett samboförhållande. Här spelar ordet parrelation roll. Det innebär att två kompisar som bor tillsammans för att spara in på hyran, inte lever i ett samboförhållande.

Det framgår inte av lagen, men det ställs även ett krav på viss varaktighet. Ett par bör ha levt minst i sex månader tillsammans för att det ska klassas som ett samboförhållande (det fungerar som ett riktmärke, inte en bestämd gräns).

Sambo: parrelation boende i ett gemensamt hushåll.

Upplösning av samboförhållande

Samboförhållanden upphör, på samma sätt som det ingås, **formlöst**. I lagen står att ett samboförhållande upphör:

1. om samborna eller någon av dem ingår äktenskap,
2. om samborna flyttar isär eller
3. om någon av samborna avlider.

Däremot kan samboförhållandet upphöra på andra grunder, då ena sambon ansöker om

bodelningsförrättare, söker rätt att bo kvar i bostad eller väcker talan om att överta bostad (**2 § SamboL**).

När samboförhållandet upphör ska **samboegendom** fördelas genom bodelning (**8 § SamboL**). Mer om det nedan.

Bodelning sambo

När ett samboförhållande tar slut ska det eventuellt göras en bodelning. Den stora skillnaden mellan äktenskap och samborelation handlar om vilken egendom som ska ingå i bodelningen. Bodelning ska inte ske om samboförhållandet upphör därför att paret gifter sig.

Endast det som utgör **samboegendom** (**3 § SamboL**) ska ingå, det rör sig alltså om gemensam bostad och bohag, som förskaffats för gemensamt bruk. Det spelar alltså ingen roll att endast ena sambon äger bostaden eller bohaget. Det som är avgörande är om det förvärvats för gemensamt bruk.

Utöver det ska förstås allt som makarna äger tillsammans (samägande) också delas i en bodelning. Vidare ska enskild egendom inte ingå (**4 § SamboL**). Enskild egendom regleras av sambor själva i samboavtal (**9 § SamboL**), eller genom att ena sambon fått en gåva eller ärvt något med villkor att det ska vara enskild egendom.

Egendomsförhållande ska beräknas från den dag samboförhållandet upphör (**8 § SamboL**). Och endast om någon av samborna begär bodelning.

Bodelningen går sedan till på samma sätt som vid äktenskapsskillnad. Först sker en andelsberäkning (**12-15 § SamboL**) och sedan sker en lottläggning (**16, 17 §§ SamboL**).

Vid bodelningen har även den andra sambon rätt att ta över bostaden, om hen bäst behöver bostad (**22 § SamboL** – motsvarar ÄktB 11:8). Om bostaden är samboegendom gäller det enligt 16 SamboL. "Bäst behöver" handlar för det mesta om paret har ett gemensamt barn som uteslutande ska bo hos den ena sambon.

Exempel på bodelning vid samboförhållande:

ee = enskild egendom, se = samboegendom

Exempel på enkel bodelning Samborna A och B ska separera. De har bott i en bostadsrättslägenhet (2 000 000) som tillhör B – som köptes för att båda skulle bo där tillsammans. Utöver det har B tillgångar till ett värde av 400 000. A äger tillgångar till ett värde av 200 000, samt bohag som köpts för gemensamt bruk (100 000). Tillsammans har de köpt en bil (200 000) och ett sommarställe (800 000). De har bestämt att de ska bodela. Något samboavtal har paret inte skrivit. A ska få bilen och sommarstugan.	
Sambo A: egendom (endast samboegendom och samägd egendom) ee: - se: bohag: 100 000 kr bil: 100 000 kr (samägd) sommarställe: 400 000 kr (samägd) Totalt se: 600 000 kr	Sambo B:s egendom (endast samboegendom och samägd egendom) ee: - se: Lägenhet 2 000 000 kr bil: 100 000 kr (samägd) sommarställe: 400 000 kr (samägd) Totalt se: 2 500 000
$600\,000 + 2\,500\,000 = 3\,100\,000\text{ kr}$	
$3\,100\,000 / 2 = 1\,550\,000\text{ kr}$	
Sambo A:s andel 1 550 000 kr	Sambo B:s andel 1 550 000 kr
Sambo A:s lott Bohag 100 000 kr Bil 200 000 kr Sommarstuga 800 000 kr Totalt: 1 100 000 kr	Sambo B:s lott Lägenhet 2 000 000 kr Totalt: 2 000 000 kr
$1\,550\,000 - 1\,100\,000 = 450\,000\text{ kr}$	$2\,000\,000 - 1\,550\,000 = 450\,000\text{ kr}$
Sambo B ska utge skifteslikvid till sambo A på 450 000 kr <i>(Sambo A och B hade kunnat skriva ett samboavtal där de reglerade huset som enskild egendom. Men eftersom de inte gjort det i detta fall kommer sambo B att behöva "köpa ut" sambo A. Om A "bäst behöver" bostad kan den gå till A, 16 §)</i>	

Frågor

Svar

1. När uppstår ett samboförhållande?
2. När är ett samboförhållande upplöst?
3. Vad avses med makarnas gemensamma bostad och bohag?
4. Vilken egendom ska ingå vid en bodelning när ett samboförhållande upphör?
5. Hur kan samborna gå till väga för att undvika en framtida bodelning?

From:

<https://www.juridik.kristiansen.nu/> - Juridik på gymnasiet

Permanent link:

<https://www.juridik.kristiansen.nu/doku.php?id=familjeraett:sambo&rev=1701340295>

Last update: 2023/11/30 10:31

